

Asia: VN/13663/2022

Luonnokset: Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaisesta etusijamenettelystä aluehallintovirastojen lupakäsittelyssä vuosina 2023—2025 ja hallintotuomioistuimissa vuosina 2023-2027 ja asetus selvityksen sisällöstä

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne AVI-käsittelylain pykäläluonnoksesta, uusi 2 a ja 2 b ja niiden perustelut

Perustelumuistion mukaan 2 a ja 2 b pykälässä tarkoitettu, käsittelyjärjestystä koskevaa etusijaa sovellettaisiin aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluviin ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla käsiteltäviin lupahakemuksiin. Kysymys voisi olla uuden hankkeen lupa-asiasta tai jo olemassa olevan luvan muuttamisesta. Esitys ei koske suoraan kuntia, mutta jos ehdotettuun 2 a §:ään lisättäisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia hankkeita, tulee myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille osoittaa lisäresursseja.

Lausuntonne vesilain pykäläluonnoksesta, uusi 15 luvun 4 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne ympäristönsuojelulain pykäläluonnoksesta, uusi 197 a ja sen perustelut

Etusijamenettely ei saa hidastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelemien lupien käsittelyä hallintotuomioistuimissa, vaan 197 a §:ssä tarkoitettu käsittelyn nopeuttaminen tulee hoitaa riittäväillä lisäresursseilla.

Menettelyn riskinä on muiden hakemusten käsittelyn viivästyminen, mistä voi seurata riskejä eri investointien viivästykselle. Viivästyminen on tarkoitus ehdotuksen mukaan estää lisähenkilöstön palkkaamisella, mutta tulee myös huomioida, että määräaikaisiin tehtäviin saattaa olla haasteellista saada rekrytoitua riittävän pätevää henkilöstöä nopealla aikataululla.

Lausuntonne maankäyttö- ja rakennuslain pykäläluonnoksesta, uusi 188 a ja sen perustelut

Kuntaliitto kannattaa uusiutuvan energiantuotannon hankkeiden kaavoitusta koskevien valitusten kiireellistä käsittelyä. Etusijamenettely ei kuitenkaan saa hidastaa muiden asema- tai yleiskaavojen käsittelyä hallintotuomioistuimissa, vaan 188 a §:ssä tarkoitettu käsittelyn nopeuttaminen tulee hoitaa riittäväillä lisäresursseilla.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on jo säännös (188.2 §) asuntorakentamisen kannalta tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskevan valituksen käsittelemisestä kiireellisenä.

Lausuntonne luonnoksen sisällyvistä siirtymäsäännöksistä (ns. AVI-käsittelylaki ja MRL)

-

Lausuntonne hallituksen esitysluonnoksesta muilta osin

Kuntaliitto pitää hyvänä asiana, että vihreää siirtymää, energiamurrosta ja Venäjän hyökkäyssodasta johtuvaa lisääntyntä tarvetta energiaomavaraisuuteen on lähdetty edistämään ripeästi. Uusiutuvan energian hankkeiden edistäminen on tärkeää Suomen hiilineutraalisuustavoitteiden täyttämiseksi sekä energian huoltovarmuuden turvaamiseksi. Huoltovarmuudelle tärkeitä hankkeita on myös mm. yhdyskuntien vedenhankinnan varmistaminen.

Kuntaliitto kannattaa ehdotusta vihreän siirtymän hankkeiden jouduttamisesta lupaviranomaiselle ja hallintotuomioistuimiin annettujen lisäresurssien avulla. Esityksellä väliaikaisesti luotava etusijamenettely ei saa kuitenkaan hidastaa muiden hankkeiden käsittelyä. Tavoitteena tuleekin olla, että ympäristöhallinnon ja hallintotuomioistuinten resurssit on mitoitettu pysyvästi, eikä vain väliaikaisesti riittäviksi.

Maatuulivoimahankkeet suunnitellaan usein siten, että ne eivät tarvitse ympäristölupaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kuitenkin edellyttää ympäristölupaa naapurussuhdelain perusteella. Vihreän siirtymän edistämiseksi on tärkeää nopeuttaa myös näistä ympäristöluvista tehtyjen valitusten käsittelyä hallinto-oikeuksissa.

Lausuntonne asetusluonnoksesta ja perustelumuiistiosta

-

Maasilta Tommi
Suomen Kuntaliitto ry - Yhdyskunta ja ympäristö -yksikkö